

Doorzaaien is in Waadhoeke uitgegroeid tot een van de belangrijkste sturingsinstrumenten binnen het beheer, onder meer met sportveldmengsel Victoria van Advanta Seeds.

In Waadhoeke is doorzaaien uitgegroeid tot een vast onderdeel van het sportveldbeheer

Pragmatisme staat centraal in de werkwijze van Fieldmanager of the Year René Kamstra bij de gemeente Waadhoeke. Die houding zie je duidelijk terug in zijn graszaadkeuze, met doorzaaien als stuuerelement: Kamstra werkt bewust met meerdere partijen, waaronder Advanta Seeds, en verwacht van elk van de mengsels duurzame kwaliteit. Zijn motto: publieke middelen moeten zichtbaar leiden tot sterke velden, die op termijn weerbaar zijn tegen hoge speelintensiteit en droogte.

Auteur: Karlijn Raats

Waadhoeke beheert in totaal 63 sportvelden, waarvan 6 kunstgrasvelden, verdeeld over 25 sportcomplexen. Daarnaast zijn er ook kaatsvelden, die apart worden bespeeld en onderhouden. De fieldmanager is inmiddels een bekende naam in de sector: René Kamstra, in 2025 verkozen tot Fieldmanager of the Year. Wat is veranderd sinds ons laatste gesprek met Kamstra, is een verdere verfijning van het beleid. Waar in 2019 nog werd gewerkt met het principe 'natuurgras, tenzij', is die aanpak sinds vorig jaar flexibeler en meer locatiegericht geworden. Kamstra en zijn team kijken daarbij vooral naar speelintensiteit en de mate van veldslijtage. Dat laatste verschilt sterk per sport. De kaatsvelden worden vooral in gunstige weersomstandigheden gebruikt en hebben daardoor relatief weinig schade. De voetbalvelden daarentegen hebben het zwaar te verduren in de natte en koude maanden. 'Voetbal wordt eigenlijk in de moeilijkste

periode van het jaar gespeeld,' zegt Kamstra. Dat bepaalt uiteindelijk hoe een veld wordt aangelegd, onderhouden, maar ook welk gras wordt gekozen. De 63 natuurgrasvelden zijn de winter goed doorgekomen, maar stonden al vroeg dit voorjaar voor een nieuwe uitdaging: droogte. Om de natuurgrasvelden toch zo goed mogelijk te laten presteren, zetten Kamstra en zijn team sterk in op eigen regie.

Eigen regie

In Waadhoeke wordt gewerkt met meerjarige beheerplannen. 'We maken beheerplannen voor vier jaar,' zegt Kamstra. 'Maar het plan uit 2020 was eigenlijk al verouderd op het moment dat het werd vastgesteld, omdat de kosten daarna sterk zijn gestegen. Vanaf april 2026 hebben we een nieuw plan met een budget dat *wel* klopt. We hebben nu een budget dat past bij het kwaliteitsniveau.'

Dat maakt de gemeente minder afhankelijk van externe partijen. 'We hebben al een paar jaar bijna alles zelf in huis: maaiers, een doorzaaimachine en een verticuteermachine. Daarmee kunnen we nu zelf bepalen wat we doen en wanneer.' Zo werkte Waadhoeke vroeger op regiebasis met aannemers die hun eigen graszaad meenamen. 'Maar we wisten niet altijd wat er precies werd gezaaid. Dan kun je ook niet sturen op kwaliteit.' Dat is inmiddels veranderd: de gemeente zaait zelf door en Kamstra werkt bewust met meerdere leveranciers, waaronder Advanta Seeds, en met graszaadmengsels die zich in de praktijk hebben bewezen. 'Het is eigenlijk heel simpel: je kijkt per veld wat het nodig heeft. Dat is maatwerk. En omdat we het zelf doen, kunnen we echt op kwaliteit sturen.'

Doorzaaien

Doorzaaien is in Waadhoeke uitgegroeid tot een van de belangrijkste sturingsinstrumenten binnen het beheer. 'In het beheerplan staan geen richtlijnen voor de frequentie, want dat hangt af van de speelintensiteit, het veldtype en de weersomstandigheden, maar in de praktijk varieert dat van twee tot vijf keer per jaar,' zegt Kamstra. Die aanpak is geïnspireerd op het DDS-principe (Doorzaaien, Doorontwikkelen, Spelen), zoals dat al jarenlang vanuit Advanta met Triple3 wordt uitgedragen. Kamstra: 'Niet één zware ingreep, maar meerdere keren

gericht en licht doorzaaien voor een dichte, vitale grasmat, in plaats van achteraf te repareren. Belangrijk daarbij is dosering en timing. Want 90 kg zaad per veld per keer zaaien, daar moeten we ver vandaan blijven.'

Snelle vestiging en weerbaarheid

Door klimaatverandering en het wegvallen van chemische middelen is de keuze van het juiste graszaad steeds belangrijker geworden, legt Kamstra uit: 'We werken op de natuurgrasvelden met mengsels die bestaan uit Engels raagras, met een mix van diploïde en tetraploïde rassen voor snelle vestiging en herstel, aangevuld met veldbeemdgras. Dat helpt bij droogtetolerantie en zorgt voor een sterker wortelstelsel, waardoor de grasmat steviger wordt.' Onder meer gaat het om het sportveldmengsel Victoria van Advanta Seeds, dat afhankelijk van veldtype en gebruiksdruk wordt ingezet. 'We moeten het hebben van een snel sluitende grasmat,' zegt Kamstra. 'Omdat je geen chemische correctiemiddelen meer hebt, moet de bezetting middels vroege kieming vanaf het begin goed zijn.' Op de hybridevelden wordt bijna geen veldbeemdgras gezaaid, omdat de vezels die wapeningsfunctie deels overnemen. Daar wordt met name Engels raagras gezaaid.

Droogteresistentie en waterbeheer

Het weer blijft een bepalende factor in het

beheer. Kamstra vertelt: 'We hebben een lange winter gehad, daarna was het te koud om te zaaien en nu, in april, is het extreem droog. Er staat nu wel wat op de velden, maar hopelijk blijkt dat sterk genoeg om de droogte aan te kunnen.' Niet alle velden beschikken over automatische beregening. 'Op een deel van de velden kan het automatisch, maar zeker niet overal. Op andere plekken moeten we werken met haspels,' legt hij uit. 'Dat is niet alleen arbeidsintensief, maar ook iets wat we liever zo lang mogelijk uitstellen. Want zodra je begint met beregenen, is het lastig om weer te stoppen. Je blijft er vaak in hangen en dat is kostbaar. Toch is ingrijpen soms onvermijdelijk. Als het echt droog wordt, moet je soms toch beregenen om het veld in leven te houden. Niet voor kwaliteit, maar om te voorkomen dat het volledig verdort.' In zulke situaties wijkt Waadhoeke soms ook af van het ideale grasbeeld. 'Soms ga je straatgras onderhouden, omdat het veld anders helemaal kaal wordt.' Tegelijk kiest Kamstra juist vanuit die realiteit voor een langetermijnstrategie gericht op weerbare velden. Door extra door te zaaien en slimme graszaadkeuzes zet hij in op velden die beter bestand zijn tegen zowel natte als droge weersextremen.

Kennisdeling met de leverancier

Ondanks de sterke focus op eigen regie blijft samenwerking met leveranciers belangrijk. Niet alleen om producten te leveren, maar juist om kennis te delen. 'Ik vind het prettig als iemand meeloopt en kritisch meekijkt. Samen een rondje doen en ervaringen uitwisselen, dat levert echt meerwaarde op,' zegt Kamstra. 'Wij denken dat we het goed doen, maar een externe blik helpt altijd.' Leveranciers zoals Advanta Seeds fungeren daarbij steeds meer als sparringpartner. Grasspecialist Job Steunenberg van Advanta Seeds ziet die rol ook zo: 'Het gaat niet om voorschrijven, maar om meedenken.' Die samenwerking zorgt er tegelijkertijd voor dat er binnen Waadhoeke steeds meer stabiliteit ontstaat in keuzes en werkwijzen, ondanks het werken met meerdere partijen. 'Je moet niet blijven wisselen en experimenteren,' zegt Kamstra tot besluit. 'Uiteindelijk bouw je kwaliteit op door te kiezen voor wat zich in de praktijk heeft bewezen, daaraan vast te houden en te verfijnen wat werkt.'

'Als je niet weet wat je zaait, kun je ook niet sturen op kwaliteit'

Kamstra bij de beluchtingsmachine

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!